

רשות ההגבלים העסקיים

שיווק בשר "אחר"

מעדני מזרע שיווק (1984) שותפות רשומה - קבוץ להב

החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל

א. הקדמה

1. ביום 5.3.96 הגיעה אל רשות ההגבלים העסקיים בקשת פטור מאישור הסדר כובל בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 (להלן: "חוק ההגבלים") ועניינה שיווק מוצרי בשר אחר. הצדדים להסדר המבקשים את מתן הפטור הינם מעדני מזרע שיווק (1984) שותפות רשומה (להלן: "מזרע") וקבוץ להב (להלן: "להב"). מזרע עוסקת בעיבוד ושיווק בשר "אחר" שמקורו בחזיר, ו-להב עוסק בגידול חזירים ומחזיק במשחטה ומפעל לעיבוד בשר אחר. מהות ההסדר המבוקש הינה שיווק מוצרי בשר אחר של להב באמצעות מזרע.

2. סוגיית ההסדר נבדקה על ידי בעזרת כלכלן רשות ההגבלים העסקיים. במקביל, התבקשה והתקבלה חוות דעתו המלומדת של מינהל מוצרי צריכה במשרד התעשייה והמסחר. המינהל ממליץ לפנינו ליתן את הפטור המתבקש הואיל ולבשר אחר ישנם תחליפים, התחום כשלעצמו ספציפי ומוגבל בהיקפו, והעיקר חלקם המצרפי של הצדדים בתחום הבשר האחר הוא קטן יחסית. במילים אחרות, השפעת ההסדר מוגבלת והוא איננו צפוי לפגוע בתחרות.

3. אכן, נוכח אלה, ועל בסיס הצהרות ומצגי הצדדים לבקשה, המדובר בהסדר המגביל באופן לא משמעותי את התחרות בענף הבשר האחר, על תחומי המשנה שבו, ועל כן יש להענות לבקשת הצדדים וליתן לו פטור מאישור הסדר כובל, כאמור בסעיף 14 לחוק ההגבלים. אציג תמצית נימוקיי:

ב. התחום הרלוונטי

4. תחום הבשר האחר, שהוא התחום הרלוונטי להסדר, הוא בעל מאפיינים מיוחדים, המייחדים אותו לכאורה מתחומי הבשר האחרים. מלכתחילה, המדובר במוצר שבתנאי הארץ ותושביה, ככל שהדברים נוגעים לחלק גדול מאד של הציבור בישראל, לא יעבור את מפתן דלתו מטעמי כשרות ומסורת ישראל. פשיטא, לגבי קהל זה לא מהווה הבשר האחר מוצר תחליפי ברמה כלשהי לסוגי בשר או מאכלים אחרים. מסיבה זו ממש, הבשר האחר איננו משווק במערכת השיווק הכללית של המרכולים, ובדרך כלל הוא יימכר אצל קצבים המוכרים בשר שאינו כשר.

5. ככל שהדברים נוגעים לאותו חלק מן הציבור הנכון לרכוש בשר שאינו כשר, עשוי הבשר האחר להוות תחליף מסויים לסוגי בשר אחרים, כגון בשר בקר טרי, בשר בקר קפוא או שוקי הודי. יחד עם זאת, תחליפיות זו איננה כזו הקולטת בין זרועותיה את משבצותיו השונות של הבשר. עמדתו על כך בהחלטת המיזוג בענין קבוצת מאיר עזרא ובנו (1980) ואח', ההגבלים העסקיים (הוצאת ועד מחוז תל אביב של לשכת עורכי הדין בישראל, תשנ"ה - 1994) עמ' 211 :

לעניננו ניתן להשקיף על ענף הבשר בכללו ולסוגיו כמכיל בקירבו שלושה ענפי משנה עיקריים: האחד, פטם (עוף); השני, הודו; והשלישי, בשר בקר. אמנם, בין המוצרים הללו קיימת תחליפיות ידועה, אך כל אחד מהם מהווה מוקד בעל ליבה עצמאית. בשוליים יימצאו מוצרים נוספים, כמו בשר כבש, ובשר טרף, ואף בתוך כל אחד מענפי המשנה יימצאו תתי-ענפים בעלי מאפיינים עצמאיים משלהם, כמו מוצרי בשר מעובדים ומוכנים לבישול ועוד.

6. בין כך ובין כך, לצורך בקשה זו לא מתעורר הצורך להכריע באופן חותך בשאלת קיומו של שוק נפרד לבשר אחר, שכן היקפו של התחום לעומת ההיקף המצרפי היחסי של הצדדים ילמדנו כי גם תחת ההנחה (הסבירה מאד) כי המדובר בשוק נפרד, עדיין ראוי ההסדר לפטור.

7. היקף שיווק בשר אחר בישראל מגיע כדי כ- 15,000 טון בשנה. חלק משמעותי מהייצור והשיווק נעשה במגזר הערבי/נוצרי. לדברי הצדדים פועלים בתחום מתחרים רבים, כאשר הגדולים שבהם כוללים את טיב טעם (באזור המרכז), ביח"ר אביב (שוק הכרמל), ביח"ר מקס (יפו), ביח"ר אילת (יפו), רובינשטיין (נתניה) ומרסל (חיפה). כאמור, מוצרי בשר אחר אינם משווקים במגזר היהודי בצינורות השיווק המקובלים - רשתות השיווק, אלא בחנויות מיוחדות העוסקות במימכר מוצרים לא כשרים (כמו רשת חנויות מזרע, יוז"י, דליקלאס ואחרים).

ג. עיקרי ההסכם

8. להב ימכור למזרע את כל הבשר האחר שלו ומוצריו, למעט אלו שימכרו לחנויות להב, ומזרע מתחייבת לרכוש מוצרים אלו, ולשווקם באזורים מוגדרים, תחת שם מותג שיהא בבעלות משותפת של הצדדים. המותג יתבסס על סל המוצרים הבסיסי המיוצר כיום בלהב, בתוספת מוצרים שתזמין מזרע. בדעת הצדדים להרחיב את סל המוצרים, תוך כדי חלוקת היצור ביניהם.

9. מחיר המוצרים יקבע לפי יעודם - מוצרי מותג ומוצרים אחרים. לגבי מוצרי מותג יאמצו הצדדים את דוגמת מודל המחירים מיום 22.8.95 (המחיר המומלץ לסיטונאי). מזרע תהא זכאית לעמלתה והיתרה תועבר ללהב. לגבי המוצרים האחרים ייקבע מחיר המוצר לפי מחירי השוק. מזרע תהא זכאית להנחה מסחרית מקובלת הניתנת ללקוח גדול כמותה. שני הצדדים ישתפו ביניהם פעולה ויעשו כל שביכולתם כדי לשפר את המוצרים ולייצר מוצרים חדשים.

10. הצדדים יקימו וועדת היגוי שתטפל בעקרונות שיתוף הפעולה ביניהם, לרבות פרסום, קידום מכירות, יחסי ציבור, קביעת תמהיל המוצרים והמחירים, פיתוח מוצרים חדשים ותקציבי פרסום.

ג. הנימוקים למתן הפטור

11. חלקם של הצדדים בתחום הבשר האחר נופל מחמישית מסך גודלו של התחום. בתחום פועלים מתחרים רבים נוספים, כאשר אף אחד מן הגורמים איננו בבחינת גורם דומיננטי, צינורות השיווק פתוחים יחסית והענף אף איננו מאופיין במחסומי כניסה.

ד. סוף דבר

12. בנסיבות אלה הגעתי לכלל החלטה ליתן להסדר האמור פטור מאישור הסדר כובל על ידי בית הדין להגבלים עסקיים לתקופה של ארבע שנים.

13. החלטתי זו נתונה לערר בפני כבוד אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי ארגון צרכנים, איגוד עסקי או כל הרואה עצמו נפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

14. כמו כן, תבחן החלטה זו על ידי במקרה של שינוי נסיבות מהותי, אם תוגש תלונה כנגד ההסדר או במידה ויובא לידיעתי מידע שלא הובא לידיעתי ואשר יש בו כדי להקרין על הבקשה המאושרת בזאת. קל וחומר, במידה ויימצא כי הנתונים שהציגו בפני הצדדים אינם מדויקים.

ניתן היום 23 ליוני 1996, בירושלים.

ד"ר יורם טורבוביץ

הממונה על ההגבלים העסקיים